

המטוס נדם באוויר

גם לבי הפסיק לפעום, מספרת פלורנס יחזקאל, העולה מהודו

פלורנס יחזקאל (28), עולה מהודו:

בה נסעתי לשדה-התעופה, חיך גם הוא לקראתי. הכל נראה כה יפה וכה טוב.

חלפנו ביעף על פני המושבה היהודית של בומביי. חצינו את מרכז העיר על שדרותיו וככרותיו המצוחצחות. בנייני ענק מודרניים בני שמונה קומות, מגדלים ומקדשי פאר. עברנו על פני שכונות העוני הדומות כל-כך למעברות ב-ישראל, בהן שקקו כבר הי-חיים. אפילו פאקירים כחוי-שים כבר החלו לחלל ולהר-קיד את נחשיהם — ממש כפי שזה מתואר בספרי הי-אגדה.

השארנו מאחורינו את בי-תי החרושת הענקיים שבפרי-זרים, אשר עבדו כבר בי-מלוא קיטור, והגענו אל שדה-התעופה. שני מטוסי דקוטה מבריקים רעשו על המסלול. לא יכולתי שלא להזכר, כיצד הגעתי הנה בפעם הראשונה.

הייתי אז רק בת 18. זה עתה סיימתי את חוק למודי ומעולם לא עזבתי עוד את בומביי. תמיד חלמתי על נסיעות וטיולים ברחבי העולם הגדול, על הרפתקות ועל הכרת אנשים ומקומות חדשים. לא חשבתי שאעשה זאת במטוס. מעולם גם לא ראיתי את ציפורי הפלדה יותר קרוב מהעננים שבשמיים. מודעה קטנה בעתון, שביקשה מועמדות לדיילות עבור חברת התעופה ההודית שזה עתה נוסדה, הביאה אותי לרא-שונה לשדה-התעופה. הייתי הצעירה שבמועמדות והיהודיה היחידה בניינהן. אחר בדיקה קצרה, התקבלתי לתפקידי.

לעולם לא אשכח את טיסתי הראשונה. היתה זו הפעם הראשונה שראיתי מטוס מקרוב. אולם התחברנו בנקל; היא לא גרם לי כל צרות.

היה היה יום רגיל. מוקדם בבוקר, בעוד כל בני-הבית ישנים, אני כבר הייתי ממהצת את בגדי העבודה שלי. יישרתי את קמטי ה"סלואר" (מתחרו עם עכבר), הי-מכנסיים הלבנים הארוכים, וה"חמיס" החולצה הכחולה הי-ארוכה. שני אלו מהווים את תלבושתן הלאומית של נשי הודו.

אמא כבר הכינה לי את ארוחת הבוקר כככל יום. אבל כשישבתי לשולחן, ראיתי והנה עיניה אדומות מבכי. "איני רוצה שתטוסי היום!" התפרצה לבסוף. האוכל נתקע בגרוני. שלוש שנים הייתי כבר דיילת בחברת התעופה ההודית הי-לאומית, אלפי שעות טיסה כבר היו מאחורי, אך מעולם לא ראיתי את אמא במצב כזה. היא אמנם חששה תמיד פן יקרה משהו וכשהייתי חוזרת מטיסה, היתה מקבלת את פני קבל פני בן אובד. אולם תמיד ידעה להבליג על חששותיה.

היא פרצה בבכי: "לא אתן לך ללכת היום, אסור לך לטוס!" לא ידעתי מה גרם לפחדה הפתאומי. הרגעתי אותה ונשקתי לה פרידה.

★ ★ ★

חוקי, נראה הכד ציהל וזרח. בומביי היפה, על-ארבעת מליוני אורחיה, זה רק עתה נתעוררה לחיים והכל נראה נוצץ ומבריק. הנהגים בתחנת המוניות, בה היה אבא עובד לפני מותו, ברכוני לשלום. כרטיסן החשמלית,

וכי הסכנה אינה גדולה והכל יסתדר. בלבי פנימה, חששתי שיתכן וכלום לא יסתדר.

מה שארע אחרי-כך הוא העתק מדויק מהסצינות המתוארות בסרט הגבוהים והאדירים. אלא ששם היה זה קונסטליישן עם ארבעה מנועים והמטוס שלנו היה דקוטה עם שני מנועי-ים. גם המנוע השני התחיל להשתעל באיום. מילאתי את תפקידי כאילו התרחשו מקרים כאלה אצלי פעמיים ביום. השלכנו את המטען. איש איש לקח את הי-חפצים היקרים לו ביותר ואת השאר הקריב. אני השלכתי את מיחם הפה והכוסות. הייתי בטוחה שעוד מעט נצלול גם אנחנו ככלים אלה אל קרקעית האוקיינוס.

הרגעים נמשכו ונמשכו. האזנות בחרדה לפעימות המנוע, כאם המאוזנת לדופק בנה הגוסס. בלבי נשאתי כבר תפילה. לא יכולתי לשכוח את נבואתה של אמי באותו בוקר.

★ ★ ★

ייתי נרגשת מדי בכדי לעקוב אחר תגובות הנוסעים. איש לא התפרץ, מלבד אשה הודית זקנה, שפרצה בי-בכי. המוסלמים האדוקים כרעו ברך ואילו האנגלי המשיך להביט מבעד החלון. אור אדום נדלק בחזית התא. השתדלתי להיות קרירה הי-בטוחה, ואמרתי: "להדק את החגורות". כפי שאמרתי זאת מאות פעמים קודם. עצמתי את עיני. היינו על הקרקע.

בבית סיפרה לי אמא מדוע בכתה אותו בוקר. זה עלול

עי רקע מטופ. לפני עלותה לארץ, היתה פלורנס דיילת במטוס חברת-תעופה הודית. היא נבחרה ליצג את בנות הודו בפני תיירים ומבקרים. תלבושתה הייתה תלבושת הלאומית של נשי הודו. מכנסיים ארוכים לבנים וחולצה כחולה.

להישמע אוילי וחסר טעם, זה עלול להיראות כפרי דמיון מזרחי. אבל זאת היתה האמת. אמא חלמה שהמטוס בי-טסתי התרסק. למחרת המשכנו את הטיסה.

★ ★ ★

שלוש שעות חזרה לבומביי בדקוטה בעל המנוע האחד היי השעות הגדולות בחיי. היום אני יודעת שי-עמדתי במבחן קשה. אף על פי כן, אני מוכנה להמשיך לטוס בכל עת.

חברת התעופה ההודית לא החזיקה מעמד והתפרקה. הייתי היילת האחרונה שנשארה לעבוד בשירות החברה. שלושה חדשים עבדתי ללא משכורת. רק בכדי לטוס. אחר-כך עבדתי במשרד מודיעין של זקקה קומה.

לפני ששה חדשים עליתי לישראל, לבדי. למדתי את הי-שפה העברית באולפן בת-גלים. ניסיתי להתקבל כדיילת בי-שירות אל-על. הם אמרו שהעברית שלי אינה מספיק טובה. אבל אני איני מתיאשת. עוד יגיע יום ואחזיר לאייר.

★ ★ ★

רמקול באולם ההמתנה חזר בטון קצוב: "הנוסעים למעלות וקיבלתי את פני העולים. הם היו חבורה מזוהה ורבגונית. היו בהם מושלמים אדוקים שעמדו להגשים את חלום חייהם — לעלות למכה. היו שם מספר סוחרים עשי-רים שעשו הון בקניה ועתה חזרו מביקור במולדת. זוג תיירים אנגליים השלימו את המניין. נעלתי את דלת המטוס, בקשתי מהנוסעים להדק את החגורות. המנועים טרטרו ברעש ואחר זינק המטוס והמריא אל על.

הטיסה מבומביי לנאירובי אורכת כ-20 שעות, עם שתי חניות-ביניים, אחת באי סירא והשנייה בעדן. ססתי בקו זה לא פעם, למרות שבדרך כלל הייתי מוצי-סקת בקו הפנימי מבומביי-כלכותא. אהב-תי לבקר בקניה. זאת הייתה הארץ הי-יחידה שביקרתי בה מחוץ להודו. הייתי מוכנה לעבור את כל הדרך הארוכה הזאת ובלבד לשוב ולבקר בגן החיות הענקי בנאירובי. חיות מתהלכות שם חופשיות בנינג'ל טבעי, ואתה מרגיש את עצמך ממש ביער פרא.

היינו מעל האוקיינוס ההודי. משטח כחול חריגוני היה פרוש מתחתינו. אני הייתי מהלכת בין הספסלים, עונה לבק-שות, מסבירה נקודות שחלפנו על פניהן, מגישה משקאות וכריכים. מלבד 18 הי-נוסעים, בתוכם שלוש נשים, היו במי-טוס הטייס האמריקאי ושלושת עוזריו ההודים. היינו צוות ידיומי עד מאוד.

שלוש שעות טיסה כבר היו מאחורינו. לפתע הרגשתי כי-ארע משהו למטוס. איש מהנוסעים לא הבחין בדבר, הם ישבו שלווים במקומותיהם. אבל אני ידעתי כי קרה משהו. לאחר שעות טיסה כה רבות נעשיתי רגישה לכל רחש של המטוס. נכנסתי לתא הצוות. הגברים היו חיורים. לא הייתי צריכה לשאול כלום; ראיתי כי המנוע הימני הפסיק לפעול.

★ ★ ★

מעל הים הכחול מאבדים האנשים את חוש הכיוון מחוסר עצמים בולטים, העלולים לסייע להם בכך. איש מהנוסעים לא הבחין כי המטוס שינה את כיוונו וסס בחזרה לכיוון ממנו בא. אולי בתוככי לבי הייתי נפתחת. אך הש-תדלתי לא להראות זאת. עברתי בין הנוסעים כאילו לא קרה כלום, המשכתי להסיח את דעתם מתגודות המטוס בסיפורי-רים שונים והלצות. הם הרגישו די טוב.

אבל אי-אפשר היה להעלים את המצב לזמן רב. הנה הכרח להקל על משקל המטוס ולהפטר מהמטען. עלי הוטל הי-תפקיד לגלות זאת לנוסעים. אמרתי להם שחל קלקול במנוע

לקחתי את העניינים במרץ. ארגנתי את האנשים, ארגנתי תחרויות נגד קבוצות אחרות. את האימונים היינו עושים על מיגרשים שכורים. ועוד באותה שנה הצטרפנו למישחקי הליגה החמישית. עבדנו באימונים ימים וליילות, ניצלנו כל שעת פנאי כדי להעלות את רמת המישחק שלנו. כעבור שני-חיים, מנה המועדון 200 איש, והקבוצה הראשונה שלנו היתה בין הקבוצות הטובות.

עם כל הזמן שהקדשתי למועדון שלי, לא שכחתי גם את עצמי. המשכתי באימונים שנתנו תוצאות ברורות. מכל 200 חברי המועדון שלנו לא היה איש שינצח אותי. בכל העונות הייתי אני האלוף היחיד של הקלוב. איש לא זכר עוד את רווי עקום-הרגליים. לו היית אומר להם שרווי זה, המתרוצץ כמו שד אחרי הכדור השחור, לא היה מסוגל לפני חמש שנים להזיז רגל. היו חושבים אותך למטורף.

★ ★ ★

בן 20 הייתי, סטודנט צעיר הלומד הנדסת מכונות. כאשר אירע המאורע הגדול של חיי, היה זה באסיפה השנתית של המועדון שלנו.

בתום כל הויכוחים וההחלטות בא השלב של בחירת נשיא המועדון. לא היו כאן הרבה ויכוחים. בחרו אותי לנשיא. כך הפכה משפחתנו למשפחת נשיאים. אז, אבי, נשיא הסתדרות ציוני אוסטרליה, ואמי, נשיאת ויצ"ו המקומית, נוספתי אני, הנשיא הצעיר של מועדון הסקוואש היהודי. לא הספקתי לכהן זמן רב בתפקיד זה. גויסתי לחיל האויר האוסטרלי ומיד לאחר זאת עליתי לארץ. עכשיו אני מתכוון ליטול את אליפות הארץ בסקוואש, המישחק המהיר בעולם.